

Samenvatting verkennende participatie

Februari 2024

Houten-Oost

Tijdelijke huisvesting voor woningzoekenden,
asielzoekers en maatschappelijke organisaties

Inhoudsopgave

Waar gaat het voorstel over?	3
Aanpak participatie fase 1: verkenning	4
Wat ligt open voor participatie?	4
Wat zijn de kaders voor participatie?	4
Communicatie ter ondersteuning van de participatie.....	5
Participatielogboek.....	5
Feiten en cijfers	5
Samenvatting verkennende participatie.....	6
Belangrijkste thema's	6
Reacties omliggende wijken	8

Waar gaat het voorstel over?

Het college van burgemeester en wethouders wil met het plan 'Houten Hub' het tekort aan woningen voor (Houtense) woningzoekenden verminderen. Daarnaast is er een groot tekort aan opvangplekken voor asielzoekers. Het college voelt zich vanuit medemenselijkheid verantwoordelijk om bij te dragen aan het verlichten van deze problemen en deze maatschappelijke opgave. Daarnaast moet er nieuw onderdak komen voor drie maatschappelijke organisaties (Voedselbank, KrachtFabriek en Doorgeefluik). Zij moeten de komende jaren hun onderkomens verlaten door woningbouwplannen.

In mei 2022 kreeg het college de opdracht van de gemeenteraad om een plan voor het tijdelijk huisvesten van asielzoekers, Houtense woningzoekenden en maatschappelijke organisaties verder uit te werken. Het college presenteerde een voorstel, waarbij al deze functies samen komen in één plan. De combinatie van wonen en maatschappelijke functies biedt volgens het college kansen voor waardevolle contacten tussen nieuwe bewoners, maatschappelijke initiatieven en de rest van Houten. In eerste instantie is geprobeerd om het plan aan de Essenkade 2 te realiseren. Dat is om financiële redenen niet gelukt. Vanaf april 2023 is verder gezocht naar een geschikte plek voor het plan. Daarbij is een aantal locaties onderzocht (KPN-gebouw aan de Koppeling, parkeerterrein Kromme Schaft, Loerik VI, omgeving Meidoornkade, Molenzoom middengebied, Utrechtseweg omgeving en Houten-Oost).

Na zorgvuldige afweging stelde het college op 31 oktober 2023 voor om het plan een plek te geven in een weiland aan de Rietdijk/Binnenweg in Houten-Oost. Het gaat om een deel van het weiland tegenover de voetbalvelden van Delta Sports '95.

Het plan bestaat uit:

- huisvesting van 175 kansrijke asielzoekers in woonunits van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA);
- huisvesting van 150 voornamelijk Houtense woningzoekenden in tijdelijke woningen van woningcorporatie Woonin;
- huisvesting van Houtense maatschappelijke organisaties (Voedselbank, KrachtFabriek, Doorgeefluik);
- een tijdelijke ontwikkeling van 15 jaar.

Ook de provincie Utrecht ziet mogelijkheden voor het plan op deze plek. Het gebied ligt buiten de bestaande bebouwing van Houten en daarom is goedkeuring van de provincie noodzakelijk. Zij staat hier positief in. Voor definitieve goedkeuring moet de gemeente een onderbouwing van het plan bij de provincie indienen.

Het voorstel voor het weiland in Houten-Oost is een vervolg op het eerdere voorstel aan de Essenkade 2. Nieuw is dat het nu gaat om de opvang van 175 in plaats van 100 asielzoekers. Dit om te anticiperen op de verwachte totale Houtense opgave voor de opvang van asielzoekers. Dat zijn meer mensen dan is vastgesteld in het besluit van de gemeenteraad van mei 2022. Daarnaast wijkt de locatie (weiland Houten Oost) af van waar de gemeenteraad eerder mee akkoord ging (Essenkade 2).

Aanpak participatie fase 1: verkenning

Wat ligt open voor participatie?

In Houten werken we voor participatietrajecten met de 'Leidraad Omgevingsinitiatieven en participatie'. Hierin staat beschreven op welke manier we inwoners betrekken bij verschillende situaties. Voor dit plan is een participatieaanpak gemaakt. Het gaat om een zogenoemde 'verkennende fase' en dus ook verkennende participatie voor een plan met maatschappelijke impact. Hieraan geven we invulling door het:

- inventariseren van tips, wensen, zorgen, opvattingen van omwonenden, ondernemers/organisaties 'Kruisboog', inwoners uit aangrenzende wijken en andere belanghebbenden;
- voorleggen van een aantal eerste verkennende inrichtingsschetsen en verbeeldingen van het plan.

Het doel van de participatie is om kennis en ervaringen uit de omgeving toe te voegen en hiermee de kwaliteit van het plan te verhogen. Inwoners/organisaties kunnen hun expertise, ervaringen, voorkeur aangeven en meedenken in oplossingen en aanpakken voor de verdere uitwerking van het plan.

De hoofdvragen in de participatie waren:

- Wat vindt u écht belangrijk als dit plan er op deze plek komt?
- Wat vindt u van de inrichtingsschetsen? Heeft u een voorkeur?

De inbreng vanuit het eerdere participatieproces rondom het plan voor Essenkade 2 is herbruikbaar. Vooraf verwachtten we dat een deel van de zorgen en wensen overeenkomen, maar de locatie in Houten-Oost kent haar eigen uitdagingen.

Wat zijn de kaders voor participatie?

Het plan voor tijdelijke huisvesting van Houtense woningzoekenden, asielzoekers en maatschappelijke organisaties heeft een voorgeschiedenis. In mei 2022 stemde de gemeenteraad al in met de uitgangspunten voor het ontwikkelen van het plan op Essenkade 2.

De beoogde locatie Essenkade 2 ging uiteindelijk niet door omdat het financieel niet rond te krijgen was. Het concept blijft hetzelfde. Het besluit over het concept staat niet ter discussie in de participatie over het plan. Het huidige voorstel van het college van B en W richt zich nu op Houten Oost én 175 (i.p.v. 100) asielzoekers. Hiermee wijkt het plan op deze twee onderdelen af van het eerdere raadsbesluit. De gemeenteraad zal over deze twee nieuwe uitgangspunten nog een besluit moeten nemen. Doordat de gemeenteraad eerder een besluit heeft genomen over Essenkade 2, stond het concept in de participatie niet ter discussie. De participatie richt zich op de vraag hoe we dit plan in Houten Oost kunnen inpassen in Houten en de omgeving.

Communicatie ter ondersteuning van de participatie

In deze verkennende fase hebben we zoveel mogelijk gekozen voor een persoonlijke, laagdrempelige en toegankelijke insteek in de participatie en communicatie.

Het gaat namelijk om een gevoelig thema (opvang asielzoekers en tijdelijke woningbouw), waarbij we ruimte willen geven aan en in gesprek willen over de wensen, zorgen en andere zaken die er leven.

De communicatie had als doel om inwoners/ondernemers/organisaties te informeren (over plan en proces) en te stimuleren om hun wensen, zorgen, ideeën en opvattingen te delen.

Om zoveel mogelijke inwoners te bereiken hebben we gekozen voor een brede inzet van communicatiemiddelen: online en offline. We hebben hierbij onder meer gebruik gemaakt van de sociale media, de (project)website, het online participatieplatform 'Houten praat Mee', persoonlijke brieven, bijeenkomsten, gemeentenieuws, het persgesprek, informatiesets en 'Vragen & Antwoorden' (Q&A).

De pagina's op het online platform 'Houten Praat Mee' zijn goed bezocht. Net als de drie bijeenkomsten op 13, 20 en 27 november 2023. Ook de gemeentelijke facebookberichten hadden een groot bereik en een hoge betrokkenheid.

Participatielogboek

Omwonenden, organisaties, ondernemers en andere belangstellenden konden op verschillende manieren hun wensen, zorgen en ideeën over het plan delen. Dat kon via bijeenkomsten, het online participatieplatform 'Houten Praat Mee' of een persoonlijk gesprek. We hebben de bezoekers van de bijeenkomsten gevraagd hun reactie zoveel mogelijk op papier te zetten via een reactieformulier, Houten Praat Mee of in een mail. Dit heeft geleid tot honderden reacties. De reacties (online en reactieformulieren via de bijeenkomsten) hebben we samengevoegd en zijn te lezen op [Houten Praat Mee](#).

Dit participatieverslag is een samenvatting van alle ontvangen reacties. Het wordt betrokken bij de verdere ontwikkeling (fase 2) en uitwerking van het plan. Het uiteindelijke besluit over de totale ontwikkeling ligt bij de gemeenteraad.

Feiten en cijfers

Samenvatting verkennende participatie

Hierna geven we de rode draad weer van [alle reacties van inwoners en organisaties](#) op het voorstel voor tijdelijke huisvesting in Houten Oost.

In november en december jl. startte het proces 'Denk mee over tijdelijk wonen en werken in Houten-Oost'. Hierbij konden inwoners, ondernemers, organisaties en andere belanghebbenden hun zorgen, wensen, ideeën delen over het plan voor een tijdelijke woon- en werklocatie. De hoofdvragen in de participatie waren:

1. Wat vindt u écht belangrijk als dit plan op deze plek er komt?
2. Wat vindt u van de inrichtingsschetsen? Heeft u een voorkeur?

De ruim 600 reacties beantwoorden hoofdzakelijk de eerste vraag. Op de 2e vraag heeft een handjevol mensen gereageerd.

Uit de honderden reacties blijkt dat er een breed scala aan meningen en zorgen is onder inwoners, ondernemers en andere belangstellenden. Opvallend is dat bijna alle reacties gaan over één onderdeel van het plan: de asielopvang. De andere onderdelen van het plan (de maatschappelijke organisaties en de woningen voor woningzoekenden) staan nauwelijks ter discussie.

Samenvattend kunnen we stellen dat er verdeeld is gereageerd door de respondenten. Er zijn sterke zorgen over de sociale veiligheid, de locatie, de impact op de omgeving, de lokale gemeenschap en het besluitvormingsproces. Tegelijkertijd is er een groep inwoners die positief staat tegenover het plan voor de opvang van asielzoekers en de huisvesting van woningzoekenden en Houtense maatschappelijke organisaties. Zij geven aan bereid te zijn om asielzoekers op te vangen en bij te dragen aan hun integratie in Houten. Er is een duidelijke roep om meer informatie, inspraak en betrokkenheid bij het proces om te komen tot een plan wat kan rekenen op meer draagvlak en waarbij zoveel mogelijk rekening is gehouden met de geuite zorgen en steun vanuit het participatieproces. Ook tijdens het Rondetafelgesprek van 28 november werden opvattingen met soortgelijke strekking vertolkt door ruim 20 sprekers.

Het plan voor tijdelijke huisvesting in Houten Oost heeft tot veel betrokkenheid en ook emotionele reacties geleid onder een deel van de bevolking. Er was soms sprake van een gespannen sfeer. Dat was zichtbaar en merkbaar op sociale media, tijdens de bijeenkomsten en in de reacties op het online platform 'Houten Praat Mee'. De emoties gingen vooral over de opvang van asielzoekers en de voorgestelde locatie.

Belangrijkste thema's

In de reacties is te zien dat een aantal thema's het meest leven onder de respondenten. Hierna geven we de hoofdlijn per thema weer.

Sociale veiligheid

Veel inwoners maken zich zorgen over het gevoel van veiligheid (sociale veiligheid), met name in relatie tot de nabijheid van scholen en sportfaciliteiten. Ze vrezen voor overlast en criminaliteit. Sommige mensen zijn bezorgd dat hun kinderen hierdoor niet meer veilig naar school, sport of de Rietplas kunnen gaan. Men voelt zich onveilig bij het idee van een asielopvang in de buurt. Er wordt verwezen naar ervaringen met AZC's in andere gemeenten, waar overlast en incidenten zijn gemeld. De politiecapaciteit en handhaving zijn ook punten van zorg.

Sommigen twijfelen of er voldoende toezicht en capaciteit zal zijn om incidenten te voorkomen of aan te pakken. Anderen zeggen dat bij angst voor een ander het belangrijk is om elkaar te leren kennen en te zoeken naar verbinding.

Locatie

Een ander veelbesproken punt is de locatie. Veel respondenten (waaronder een deel van de direct omwonenden) vinden de voorgestelde plek ongeschikt voor de opvang van asielzoekers. Zij noemen een aantal redenen, zoals de nabijheid van een school en sportfaciliteiten. Ook de omvang van het plan is een punt van zorg. Sommige inwoners stellen voor om de 175 asielzoekers over de hele gemeente te verspreiden in plaats van ze te concentreren op één locatie. Dit zou volgens hen beter zijn voor de integratie en het verminderen van mogelijke problemen. Er zijn ook inwoners die voorstellen om een andere locatie of leegstaande gebouwen te zoeken voor de opvang van asielzoekers. Zij zien dit als duurzamere en minder ingrijpende oplossing.

Verkeer

Uit de reacties blijkt dat er zorgen zijn over toenemende verkeersdruk en verkeersveiligheid op de Binnenweg, rondom de Kruisboog en de Rondweg. Vooral in relatie tot de nabijheid van scholen en sportfaciliteiten. Daarbij wordt gerefereerd aan al langer ervaren verkeersonveiligheid op deze plekken. Ook zijn er twijfels over de capaciteit van de politie om de verkeersveiligheid te handhaven. Sommige inwoners/ondernemers hebben behoefte aan duidelijke verkeersmaatregelen en garanties voor de veiligheid van zowel de huidige als de toekomstige bewoners en gebruikers.

Impact op Houtense woningmarkt

Er is angst voor een oneerlijke verdeling van woonruimte en een gebrek aan betaalbare opties voor de Houtense bevolking. En dat vooral lokale jongeren en starters hierdoor worden benadeeld. Er is een roep om voorrang te geven aan lokale inwoners bij de toewijzing van woningen. Anderen steunen het plan omdat op deze manier naast de al bestaande woningbouwplanning iets extra's wordt gedaan aan het grote woningtekort voor jongeren en starters.

Integratie asielzoekers

Er zijn zorgen over de integratie van asielzoekers en statushouders, vooral in relatie tot veiligheid en de impact op de omgeving en Houten. Men vreest voor overlast en onveiligheid. Sommige inwoners geven de voorkeur aan het opvangen van statushouders omdat zij al een verblijfsvergunning hebben en gerichter geholpen kunnen worden met integratie. Er zijn suggesties voor goede dagbesteding en vrijwilligerswerk als onderdeel van het integratieproces van asielzoekers en statushouders. Er zijn ook positieve geluiden over de kansen die het project biedt voor integratie en de rol die de Houtense gemeenschap hierin kan spelen. Anderen uiten hun zorgen over culturele verschillen en de mogelijke impact daarvan op de lokale samenleving. Ook wordt opgeroepen tot het actief opbouwen van een gemeenschap waarin nieuwkomers zich welkom voelen en kunnen integreren.

Woningwaarde en financiën

Sommige bewoners stellen dat de opvang van asielzoekers zal leiden tot waardevermindering van hun woning en vragen zich af of een mogelijke waardedaling van hun huis wel wordt gecompenseerd.

Daarnaast zijn er zorgen over de kosten van het project en de mogelijke financiële gevolgen voor de gemeente en de inwoners. Er zijn bedenkingen over de financiering van het project en of er voldoende geld is voor zaken als beveiliging, beheer en extra politie-inzet. Deze zorgen worden geuit in de context van een bredere discussie over de geschiktheid van de locatie en veiligheid.

Steun plan

Er is ook een groep inwoners die positief reageert op het plan. Zij vinden het goed dat de gemeente haar verantwoordelijkheid neemt om asielzoekers op te vangen. Zij benadrukken het tonen van gastvrijheid en medemenselijkheid aan mensen die het minder hebben getroffen. Zij geven aan bereid te zijn om actief bij te dragen aan de integratie van nieuwkomers. Bijvoorbeeld door middel van vrijwilligerswerk, het geven van taallessen of het meedenken over de verdere inrichting en vormgeving van het plan. Verder is er waardering voor de combinatie van wonen, werken en maatschappelijke organisaties. Een aantal respondenten benadrukt het belang van goede communicatie, veiligheid en het betrekken van de Houtense gemeenschap bij het project. Er wordt ook aandacht gevraagd voor de leefomstandigheden van de asielzoekers, zoals voldoende ruimte en dagbesteding.

Proces, vertrouwen en communicatie

In de reacties is er kritiek op het proces van besluitvorming en de communicatie vanuit de gemeente. Men voelt zich overrompeld door de snelheid waarmee het plan lijkt te worden doorgedrukt en het gebrek aan transparantie en participatie van de inwoners.

Termijn 15 jaar

Sommige inwoners beschouwen de termijn van 15 jaar voor de tijdelijke huisvesting als te lang en niet echt 'tijdelijk'. Men maakt zich zorgen over wat er na die periode gebeurt.

Kern van alle reacties is dat inwoners/ondernemers behoefte hebben aan veiligheid, zekerheid, gehoord te worden of om positief bij te dragen aan het voorstel.

Reacties omliggende wijken

Als we inzoomen op de reacties van bewoners uit de direct aangrenzende wijken zien we het volgende beeld.

De kern van de **reacties van bewoners in Houten Oost (direct omwonenden van het plan)** is overwegend negatief en bezorgd. Er leeft een sterk gevoel van onvrede en bezorgdheid over het voorstelde plan. De belangrijkste zorgen en bezwaren die naar voren komen zijn: veiligheid, het gebrek aan inspraak, de locatiekeuze en de impact op de lokale gemeenschap. Bewoners vrezen dat de komst van de asielopvang het karakter van de buurt zal veranderen en dat er onvoldoende infrastructuur is om de nieuwe bewoners en bezoekers goed op te vangen. Zij maken zich zorgen over hun veiligheid en die van hun kinderen. De emotionele impact van het plan voor asielopvang is groot. Sommige bewoners doen de suggestie om de opvang van asielzoekers te spreiden over Houten in plaats van een concentratie op één locatie. Er wordt gesproken over het nemen van juridische stappen om het plan tegen te houden.

Er zijn ook enkele bewoners die het plan steunen en oproepen om het plan zorgvuldig in te passen in de omgeving.

De **reacties uit de wijk De Molens** zijn gemengd. Er is steun voor het plan en het belang van proactieve communicatie en integratie tussen nieuwkomers en huidige bewoners wordt benadrukt. Ook wordt hulp aangeboden om constructief mee te denken en een bijdrage te leveren. Daarnaast is er ook een kritisch geluid over de inspraak ten aanzien van de locatie en inrichting. Ook bestaat de zorg dat de druk op Molenzoom door dit plan toeneemt. Daarom wordt gepleit voor permanente in plaats van tijdelijke huisvesting.

De **reacties van bewoners uit de wijk De Gilden** lopen uiteen. Er zijn zorgen over de culturele verschillen en mogelijke problemen die kunnen ontstaan door de komst van asielzoekers, zoals intimidatie en waardevermindering van woningen. Er zijn ook positieve reacties. Sommige bewoners zien het als een kans om kwetsbare mensen te helpen en bij te dragen aan hun integratie. Er wordt ook gesuggereerd dat het project kan bijdragen aan het 'DNA van Houten' en om het project uit te breiden met meer huisvesting voor lokale woningzoekenden.

De **reacties van bewoners uit de wijk Akkers** over het tijdelijk wonen en werken in Houten-Oost zijn divers. Een deel van de bewoners verwelkomt de asielzoekers en benadrukt het belang van het delen van wat men heeft, vooral met kwetsbare groepen. Een inwoner moedigt anderen aan om de nieuwe bewoners te leren kennen en stelt dat het verrijkend kan zijn voor ieders leven. Ook zijn er vragen over veiligheid en integratie van asielzoekers. Enkelen vinden dat spreiding van asielzoekers de integratie zal bevorderen. Daarnaast zijn er zorgen over veiligheid.

De **reacties uit de wijk De Landen** zijn vooral kritisch over het onderdeel asielopvang. Belangrijke zorgen die naar voren komen zijn: veiligheid, prioriteit voor lokale woningzoekenden, integratie, inspraak, politieke en financiële motieven en woningwaarde. Er zijn ook positieve reacties die de inspanningen van de gemeente waarderen. Daarnaast bieden mensen hulp aan bij de verdere uitwerking van het plan.

Uit de **reacties van inwoners uit de wijk Tuinen** lezen we voornamelijk bezorgdheid over veiligheid, de locatie, de impact op de omgeving en het proces van besluitvorming en participatie. Er is een sterke voorkeur voor het spreiden van asielzoekers over meerdere locaties en een kritische houding ten aanzien van het tijdelijke karakter van het project. Er zijn ook enkele positieve reacties die het plan steunen en de mogelijkheden voor integratie en het creëren van een fijne plek benadrukken.